

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษาแนวทางการออกแบบและบริหารศูนย์เสริมสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร โดยใช้แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตในการออกแบบการใช้พื้นที่ และลักษณะทางกายภาพเพื่อเป็นตัวกระตุ้น และผลักดันให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สำหรับบุคคลทุกเพศทุกวัย ทุกกลุ่ม ซึ่งการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคคลจะเกิดขึ้นในพื้นที่เพื่อการเรียนรู้รูปแบบใหม่ผ่านสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย งานวิจัยนี้ได้แบ่งการศึกษาเป็น 6 ข้อ คือ 1) การสำรวจลักษณะการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย 2) การสำรวจลักษณะการใช้พื้นที่ของผู้เข้าใช้งานที่มีการรับรู้แตกต่างกัน 3) การศึกษาความสัมพันธ์ของรูปแบบการใช้พื้นที่การเรียนรู้ และการใช้งานพื้นที่ของผู้เข้าใช้ 4) ศึกษาการบริหารจัดการศูนย์เสริมสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้ 5) ศึกษาหาตำแหน่งของศูนย์เสริมสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร 6) วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการและการออกแบบจำลองโครงการในพื้นที่จริง หลังจากนั้นจึงดำเนินการออกแบบและนำแบบจำลอง และผลการศึกษาความเป็นไปได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อทำการประเมินผล และทำการแก้ไขแบบเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาจะพบว่าแนวทางการออกแบบและบริหารศูนย์เสริมสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้กรุงเทพมหานครควรคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับลักษณะของพื้นที่การเรียนรู้และการเชื่อมต่อพื้นที่ โดยรูปแบบการเรียนรู้สามารถแบ่งออกเป็น 6 รูปแบบ คือ 1) การเรียนรู้โดยผ่านการเรียนการสอนในห้องเรียน 2) การเรียนรู้โดยผ่านการอภิปราย 3) การเรียนรู้โดยผ่านการยกตัวอย่าง 4) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง 5) การเรียนรู้โดยผ่านการค้นคว้า 6) การเรียนรู้โดยผ่านทางเทคโนโลยี ลักษณะของผู้ใช้งานแบ่งตามความถนัดในการรับรู้ มี 6 ประเภท คือ 1) ประเภทเป็นผู้ที่เรียนรู้ได้ดีที่สุดหากได้อ่าน 2) ประเภทเป็นผู้ที่เรียนรู้ได้ดีที่สุดหากได้ลงมือปฏิบัติตามแบบอย่าง 3) ประเภทเป็นผู้ที่เรียนรู้ได้ดีที่สุดหากได้สอนคนอื่น 4) ประเภทเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเจรจาติดต่อสื่อสารกับคนอื่น 5) ประเภทเป็นผู้ที่เรียนได้ดีที่สุดหากได้ทำงานที่ใช้ความคิดในสถานที่เงียบสงบ และ 6) ประเภทเป็นผู้ที่เรียนได้ดีหากได้เคลื่อนไหวร่างกายไปด้วย ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะผู้ใช้งานกับพื้นที่การเรียนรู้ที่สำคัญพบว่าผู้ใช้งานที่มีลักษณะการรับรู้เด่นแตกต่างกัน จะมีความเหมาะสมกับพื้นที่การเรียนรู้ และกระตุ้นด้วยสื่อที่แตกต่างกัน

ในการวิจัยนี้มีการวิเคราะห์พื้นที่ตั้งโครงการ พบว่าพื้นที่ที่เหมาะสมคือบริเวณพื้นที่ตลาดสามย่านพื้นที่ตั้งอยู่บริเวณถนนพระราม 4 กับถนนพญาไท ตรงข้ามกับอาคารจามจุรีเซ็นเตอร์ ปัจจุบันสภาพที่ดินเป็นที่ตั้งอาคารพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นยังเป็นที่ตั้งของอาคารตลาดสามย่าน และหอพักนิสิต ประกอบด้วยพื้นที่แปลงที่ 21-22 (หมอน 21-22) 21,390 ตรม. โดยพื้นที่การใช้งานของอาคารทั้งหมดประกอบด้วย พื้นที่ส่วนบริการสาธารณะ 4,477.20 ตรม. พื้นที่ส่วนบริการการศึกษา 12,365.00 ตรม. พื้นที่ในส่วนบริหารดำเนินการ 534.75 ตรม. และพื้นที่ส่วนบริการ 380.00 ตรม. รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ 23,084.03 ตรม. งบประมาณในการลงทุนทั้งหมดโดยประมาณ 2,000 ล้านบาท โดยมีผู้ลงทุนเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานบริหาร และพัฒนาองค์ความรู้ (สปร.) เป็นผู้ลงทุน

Abstract

The objective of this study is to propose a design of Bangkok Innovative Learning Center (BILC). Using the lifelong learning concept as a guide, BILC offers various types of media and spaces for individuals to exchange their knowledge. The environment created at BILC would encourage Thai people across age groups to continuously acquire knowledge. This study covers the following six areas: 1) the various ways of learning; 2) the space usage and differences in human perception; 3) the relationships between the space usage in the learning environment and users; 4) the management of learning center; 5) the possible location of BILC in Bangkok area; and 6) the analysis and design of the BILC on the selected site. The study of BILC was evaluated by architectural design experts and has been revised in order to function and perform architecturally.

The results of this study indicate that the design of Bangkok Innovative Learning Center should consider the nature of how people learn in relation to the learning environment. More specifically, there are six ways that people use to acquire knowledge including: 1) learning through the direct instruction in a classroom; 2) learning through discussions; 3) learning from examples and cases; 4) learning by doing; 5) learning through research; and 6) learning from the use of technology. The learners' learning preferences can be categorized into six types: 1) those who feel most comfortable in learning by reading; 2) those who prefer to follow instructions; 3) those who learn best when teaching others; 4) those who learn best through communication with others; 5) those who prefer learning in the quiet environment; and 6) those who learn best when incorporating what they learn with their body movements. Because there are associations between learners' preferences in relation to the learning environment, the learners in each type would differently respond to the similar learning environment.

In terms of the location of BILC, the survey reveals that Samyan Market, where shophouses and student dormitories are located, on Rama 4 and Phayathai road

across Chamchuree center would be the most appropriate. This location covers plot number 21-22 with an area of 21,390 square meters. The building functional areas include: 1) a public service area with a space of 4,477.20 square meters; 2) an academic service area with a space of 12,365 square meters; 3) a management and administration area covering 534.75 square meters; and 4) a service area covering 380.00 square meters. The functional area is 23,084.03 square meters in total. The budget of building BILC is approximately 2,000,000,000 baht. It is also co-invested by Chulalongkorn University and the Office of Knowledge Management and Development (OKMD).